

Policy våld i nära relationer

Denna policy gäller för alla medarbetare och beskriver kommunens ambition, värderingar och övergripande mål i arbetet med att förbättra stödet till de personer inom kommunen som är utsatta för våld eller utövar hot och våld i en nära relation.

Bakgrund

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem och är ett allvarligt uttryck för ojämställdhet i samhället. Våldet är alltid en kränkning av de utsattas mänskliga rättigheter. Våld i nära relationer inkluderar alla typer av våld som kan förekomma mellan närstående i såväl heterosexuella som samkönade relationer samt inom syskon- och andra familje- och släktrationer och andra närstående relationer där beroendesituationer kan uppstå. Alla som är utsatta för våld i nära relationer har rätt till stöd och skydd från samhället, där flera myndigheter har ansvar. I Askersund har vi en nolltolerans mot alla former av våld. Vi har som tjänstemän ett ansvar för alla brukare och medarbetare inom de kommunala verksamheterna.

Definition av begreppet våld i nära relationer

Våld i nära relationer avser våld mellan närstående. Det tar sikte på de situationer då det finns en nära och förtroendefull relation mellan förövare och den som utsätts för våld. Såväl kvinnor, män som barn kan utsättas för våld i nära relation. Policyn gäller alla som utsätts för våld oavsett vilket kön de definierar sig som. Även hedersrelaterat våld där förövare inte alltid har en nära relation till den utsatta omfattas av policyn.

Med våld avses:

- Fysiskt våld kan innebära att förövaren biter, river, drar i håret, skakar eller knuffar. Det kan också bestå av örfilar, knytnävsslag, slag med tillhyggen, knivstick, sparkar och stryptag.
- Latent våld kan vara en stark ilska och aggressivitet som är inbunden och visar sig i kroppshållning och kroppsuttryck och som skapar rädsla, upplevs som ett hot om våldsamma konsekvenser och/eller påminner om tidigare erfarenheter av fysiskt våld
- Psykiskt våld kan handla om hot, tvång, trakasserier, glåpord och förlöjligande. Den som utsätts för våld kan också utsättas för kontroll och social isolering. Våld eller hot om våld mot husdjur kan också räknas till psykisk utsatthet.
- Sexuellt våld kan innebära olika former av sexuellt påtvingade handlingar såsom tvinga den som utsätts att se på pornografi, samlag utan samtycke, könsstympning, sexuella trakasserier samt att använda ett sexuellt kränkande språk. Sexuellt våld kan innebära våld utifrån sexuell läggning, könsuttryck eller könsidentitet.
- Försummelse kan exempelvis bestå i att den som utsätts inte får behövlig hjälp med mat, mediciner och hygien. Den som utsätts kan förvägras hjälp med att komma ur sängen, få för lite, för mycket eller felaktig medicin.
- Hedersrelaterat våld och förtryck innebär att en eller flera personer kontrollerar eller bestraffar en närstående, i syfte att få personen att följa normer om kön, sexualitet och beteende i övrigt. Tvångsäktenskap och könsstympning är specifika exempel på våld som kan ingå.
- Ekonomiskt förtryck av en närstående ses som våld. Detta uttrycks genom ekonomiska hot, begränsningar av gemensamma ekonomiska tillgångar eller att tvinga någon att utföra ekonomiska olagligheter.

Kommunens ansvar

Kommunen har genom socialtjänsten det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Det innebär ingen inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän. I Askersunds kommun är det socialnämnden som ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten.

Kommunen har ett ansvar att uppnå jämställdhet och stärka alla kvinnors och flickors egenmakt. Kommunen ska arbeta för att få bort all form av diskriminering av flickor och kvinnor överallt, få bort alla typer av våld mot barn och kvinnor i både den privata och publika sfären, inklusive trafficking, prostitution och sexuell exploatering. Arbetet syftar till att ta bort alla skadliga sedvänjor så som barn- och tvångsäktenskap och könsstympning.

Kvinnor, män, flickor och pojkar med funktionsvariation är en heterogen grupp som utsätts för samma typer av våld som andra. Våldet kan, precis som för andra, vara hedersrelaterat, handla om prostitution eller människohandel och vara könsrelaterat.

Dessutom kan personer med funktionsvariation utsättas för funktionshindersrelaterat våld. Denna typ av våld riktar in sig just på personens funktionsvariation, hjälpmedel, kommunikation eller liknande. Våldet kan då bestå av att förövaren exempelvis gömmer en persons hjälpmedel eller vägrar att teckenspråkstolka.

I arbetet med våld i nära relationer är samverkan med andra verksamheter viktig. Socialnämnden har ett stort ansvar i att samverkan kommer till stånd.

Målgrupper för insatser

- Barn och vuxna som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående (våldsutsatta).
- Barn som har bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående. Barnet ska skyddas mot "alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, innefattande sexuella övergrepp".
- Särskilt utsatta, som personer med funktionsvariation, missbruksproblematik, äldre och personer med utländsk bakgrund.
- HBTQ-personer är också en särskilt utsatt målgrupp.
- Personer som utövar våld då det är en viktig del i arbetet att förebygga och motverka våld.

Kommunens hållning kring våld i nära relationer

- Alla människor oavsett kön eller ålder ska ha rätt till ett liv utan hot, våld, förtryck eller annan kränkande behandling. Den som utsätts för våld, eller hot om våld, ska snabbt få stöd och hjälp i sin situation.
- Kunskaps- och kompetensnivån ska vara hög och anpassad till verksamheternas inriktning och innehåll.
- Våldsutsatta personer ska mötas med respekt, empati och förståelse. Ett bra bemötande kan vara avgörande för att en våldsutsatt person ska kunna berätta sin historia och våga lämna sin relation.
- Våldsutövare får information om vart den kan vända sig för att få stöd i att förändra sitt beteende och att beteendet upphör.
- Vi ska i verksamheten sträva efter att på ett förtroendefullt sätt aktivt uppmärksamma våld i nära relationer genom att våga se, våga fråga, våga lyssna, ta emot och bekräfta en berättelse.
- Arbetet vid våld i nära relationer ska ske med intern och extern samverkan med viktiga aktörer, enligt gällande överenskommelse i Örebro län. Samverkan ska ske på övergripande nivå och i enskilda ärenden.

- Det ska finnas lättillgänglig information via hemsida och informationsbroschyrer gällande kommunens arbete med våld i nära relationer och om det stöd och den hjälp som finns att få.
- Vi ska uppmärksamma och motverka de samhällsstrukturer som gör att våld i nära relationer förekommer.

Nämndernas ansvar

Policyn är vägledande för nämndernas och förvaltningarnas verksamhetsplanering och utvecklingsarbete. Nämnderna och förvaltningarna ska i den utsträckning det är relevant ta fram handlingsplaner och utveckla riktlinjer och rutiner anpassade till den egna verksamheten.